

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНЬСЬКА ІНЖЕНЕРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

«Освітні, педагогічні науки»

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ третій (освітньо-науковий)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 011 Освітні, педагогічні науки

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 01 Освіта/Педагогіка

КВАЛІФІКАЦІЯ доктор філософії з освітніх, педагогічних наук

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ
Голова вченої ради Сергій ПЕТРОВ
Протокол № 14

від «30» червня 2023 р.

Освітня програма вводиться в дію

від «01» серпня 2023 р.

В.о. ректора Сергій ПЕТРОВ
наказ № 138 від «30» червня 2023 р.

Харків 2023

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-наукової програми
Освітні, педагогічні науки

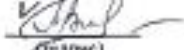
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки

Рівень вищої освіти третій (освітньо-науковий)

Кваліфікація доктор філософії з освітніх, педагогічних наук

Гарант освітньої програми

Васильєва Марина Петрівна, професор, доктор педагогічних наук
(підпис)

Розробники програми:

1. Васильєва Марина Петрівна, професор, доктор педагогічних наук
(підпис)

2. Брюханова Наталія Олександрівна професор, доктор педагогічних наук
(підпис)

3. Ковальська Вікторія Сергіївна доцент, кандидат педагогічних наук
(підпис)

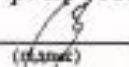
Рецензенти освітньої програми:

1. Бойченко Марина Анатоліївна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка

2. Стрельников Віктор Юрійович, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри філософії і економіки освіти Полтавського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти імені М.В.Остроградського

3. Ялченко Тамара Василівна, доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри педагогіки і методики викладання історії та суспільних дисциплін Національного університету «Чернігівський колегіум імені Т.Г.Шевченка»

Розглянуто на засіданні кафедри педагогіки, методики і менеджменту освіти від «19» квітня 2023 р. протокол № 11

завідувач кафедри Наталія БРЮХАНОВА
(підпис) (ім'я, прізвище)

«19» квітня 2023 р.

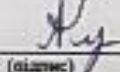
Погоджено

Науково-технічна рада УПА

від «26» квітня 2023 р. протокол № 7

голова Науково-технічної ради Олександр КУПРІЯНОВ
(підпис) (ім'я, прізвище)

«26» квітня 2023 р.

Проректор з наукової роботи УПА Олександр КУПРІЯНОВ
(підпис) (ім'я, прізвище)

«26» квітня 2023 р.

Передмова

Освітньо-наукова програма розроблена на підставі закону України «Про вищу освіту», Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 р. № 261.

Розроблено відповідно до внутрішнього стандарту Української інженерно-педагогічної академії за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти, галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки та затвердженого Вченою радою Української інженерно-педагогічної академії протокол № 7 від 03.02.2021 р. і введеного в дію наказом № 23 від 04.02.2021 р.

Внесено кафедрою Педагогіки, методики і менеджменту освіти Української інженерно-педагогічної академії.

Розроблено робочою групою у складі:

Професор кафедри педагогіки,
методики і менеджменту освіти УІПА,
д. пед. н.

Васильєва Марина Петрівна

Завідувач кафедри педагогіки,
методики і менеджменту освіти УІПА,
д. пед. н., проф.

Брюханова Наталія Олександрівна

Доцент кафедри педагогіки, методики
і менеджменту освіти УІПА, к. пед. н.,
доц.

Ковальська Вікторія Сергіївна

Зовнішні рецензенти:

1. Бойченко Марина Анатоліївна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка

2. Стрельников Віктор Юрійович, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри філософії і економіки освіти Полтавського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти імені М.В.Остроградського

3. Янченко Тамара Василівна, доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри педагогіки і методики викладання історії та суспільних дисциплін Національного університету «Чернігівський колегіум імені Т.Г.Шевченка»

1. Профіль освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Українська інженерно-педагогічна академія, кафедра педагогіки, методики та менеджменту освіти
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти: доктор філософії Спеціальність: 011 Освітні, педагогічні науки Кваліфікація: доктор філософії з освітніх, педагогічних наук
Офіційна назва освітньої програми	Освітні, педагогічні науки Educational and pedagogical sciences
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом доктора філософії, одиничний, 50 кредитів ЄКТС, термін навчання 4 роки
Наявність акредитації	Термін подання програми на акредитацію – 2022 р.
Цикл / рівень	FQ-EHEA – третій цикл, EQF LLL – 8 рівень, НПК України – 8 рівень.
Передумови	Наявність ступеня «Магістр» або освітньо-кваліфікаційного рівня «Спеціаліст»
Мова (и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	До 30.06.2025 р.
Інтернет – адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://uipa.edu.ua/ua
2 – Мета освітньо-наукової програми	
<p>Забезпечити підготовку конкурентоспроможних наукових і науково-педагогічних кадрів шляхом набуття ними концептуальних та методологічних знань в галузі освіти й дотичних до неї міждисциплінарних напрямках, здобуття компетентностей, достатніх для переоцінки та розширення на основі безперервного саморозвитку і самовдосконалення вже існуючих знань і професійної практики, синтезу нових та комплексних ідей, інноваційного розв'язання значущих проблем у сфері освіти; самостійного започаткування, планування й виконання на основі академічної й професійної доброчесності оригінальних наукових досліджень в галузі освітніх, педагогічних наук, результати яких мають наукову новизну, теоретичне і практичне значення.</p>	
3 – Характеристика освітньо-наукової програми	
Предметна область	<p>01 Освіта / Педагогіка 011 Освітні, педагогічні науки</p> <p><i>Об'єкт діяльності:</i> системи освіти, освітні процеси, узагальнений соціально-педагогічний досвід у формальній та неформальній освіті; інноваційні технології та методологія наукового дослідження в освітній галузі.</p> <p><i>Цілі навчання:</i> підготовка конкурентоспроможних фахівців, здатних продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми і складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру, здійснювати власні наукові дослідження в сфері освітніх, педагогічних наук (теорія і практика управління).</p> <p><i>Теоретичний зміст предметної області:</i> поняття, теорії, концепції,</p>

	<p>принципи та методи освіти і педагогіки, теоретичні, емпіричні й математичні основи освітніх досліджень, освітні вимірювання, управління освітою.</p> <p><i>Методи, методики та технології:</i> сучасні методи організації, здійснення, стимулювання, мотивації та контролю педагогічної діяльності; бінарні, інтегровані, індивідуально-орієнтовані, коучингові та консалтингові освітні технології; соціологічні та статистичні методи в освіті; сучасні технології навчання, виховання та організації освітнього процесу, цифрові технології в освіті.</p> <p><i>Інструменти та обладнання:</i> інформаційно-комунікаційні системи, комп'ютеризовано-технічне обладнання, програмне забезпечення, бібліотечні ресурси та технології, мультимедійне обладнання.</p>
Орієнтація освітньо-наукової програми	Освітньо-наукова з дослідницькою та прикладною орієнтацією на підготовку фахівців в галузі освітніх, педагогічних наук.
Основний фокус освітньо-наукової програми	Підготовка до наукової та науково-педагогічної діяльності й практичної реалізації результатів дослідження у сфері освіти й дотичних до неї міждисциплінарних напрямках, що пов'язано із аналізом педагогічних явищ (феноменів) на регіональному, національному й міжнародному рівнях у теоретичному, практичному, соціальному, економічному та правовому аспектах. Освітньо-наукова програма спрямована на формування наукового світогляду й спроможності наукової комунікації, розвиток методології педагогічного наукового пошуку і проектування, розуміння доцільності застосування конкретних стратегій, концепцій, технологій і методик в освітньому просторі.
Особливості програми	Освітньо-наукова програма передбачає гармонізацію наукової й практико зорієнтованої компонент, уможливує створення нового цілісного знання для розв'язання значущих освітніх проблем, забезпечує комплексне врахування в підготовці здобувачів змістово-процесуальних характеристик діяльності закладів освіти, спрямована на розвиток сукупності загальних та фахових компетентностей здобувачів, командного потенціалу, спроможності управляти освітнім процесом.
4 – Придатність випускників освітньо-наукової програми до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>Сферою працевлаштування є установи та заклади, підпорядковані Міністерству освіти і науки України, відомчі освітні установи та заклади різних форм власності, наукові освітні установи і заклади післядипломної освіти та інші установи, що потребують фахівців восьмого кваліфікаційного рівня Національної рамки кваліфікацій, громадські організації та спільноти, що надають коучингові й консалтингові послуги в сфері освіти, ініціюють різноформатні освітньо-наукові програми і проекти.</p> <p>Випускники освітньо-професійної програми можуть працевлаштовуватися на такі посади (вказано невичерпний перелік професій (професійних назв робіт) згідно з Національним класифікатором України: Класифікатор професій (ДК 003:2010)):</p> <p>23 Професіонали в галузі освіти та навчання</p> <p>2310 Викладачі закладів вищої освіти;</p> <p>2320 Викладач професійно-технічного навчального закладу</p> <p>2322 Викладачі закладів фахової передвищої освіти</p> <p>2351 Професіонали в галузі методів навчання</p> <p>2351.1 Наукові співробітники (методи навчання)</p>

	2352 Інспектори навчальних закладів 2359 Інші професіонали в галузі освіти та навчання 2359.1 Інші наукові співробітники в галузі навчання
Подальше навчання	Доктор філософії може продовжувати освіту за науковим рівнем доктора наук, підвищувати кваліфікацію шляхом участі у постдокторських програмах, участі у наукових товариствах та навчання упродовж життя; отримувати додаткову післядипломну освіту.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Освітньо-науковий процес здійснюється на засадах системного, діяльнісного, інтегративного, студентоцентрованого, компетентнісного підходів із застосуванням інноваційних та інтерактивних технологій, елементів дистанційного та проектного навчання, лекційних, семінарських і практичних занять, асистентської практики, можливої участі у міжнародних проєктах та програмах, що забезпечує дослідницький характер і гуманістично-творчий стиль навчання. Навчання націлене на обмін теоретичними і практичними здобутками, опанування дослідницьким і професійним досвідом, презентування результатів власних досліджень у сфері освіти у національному та міжнародному науково-освітньому дискурсі у формі публікацій та участі у наукових заходах. Форми навчання – денна, вечірня, заочна.
Оцінювання	Оцінювання здійснюється через вимірювання результатів навчання у формі проміжного та підсумкового контролю (екзамени, заліки, виступи на практичних і семінарських заняттях, захист індивідуальних проєктів тощо) відповідно до вимог зовнішньої та внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти. Остаточне оцінювання має вигляд відкритого захисту дисертації.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність продукувати нові ідеї й розв'язувати комплексні проблеми у сфері освіти, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань, професійної та/або педагогічної практики, здійснювати власні наукові дослідження, результати яких мають наукову новизну, теоретичне і практичне значення; застосовувати сучасні методології наукової та науково-педагогічної діяльності
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Здатність розробляти проєкти, управляти ними та працювати в команді ЗК 2. Здатність працювати у вітчизняному та міжнародному контексті ЗК 3. Здатність розв'язувати комплексні проблеми на основі системного наукового світогляду, загального культурного кругозору та генерувати нові ідеї із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності ЗК 4. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	СК 1. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у сфері освіти та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках СК 2. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проєкти у сфері освіти та дотичні до неї міждисциплінарні проєкти, використовувати лідерство під час їх реалізації

	<p>СК 3. Здатність застосовувати сучасні електронні інформаційні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та навчальній діяльності для моделювання педагогічних процесів та прийняття оптимальних рішень у сфері освіти</p> <p>СК 4. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах освіти</p> <p>СК 5. Здатність виявляти, ставити та розв'язувати педагогічні задачі й задачі дослідницького характеру в сфері освіти; оцінювати результати та забезпечувати якість їх розв'язання</p> <p>СК 6. Здатність здійснювати адаптивне управління освітнім процесом</p>
7 – Програмні результати навчання	
Результати навчання	<p>РН 1. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми у сфері освіти державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях.</p> <p>РН 2. Формулювати і перевіряти гіпотези на основі системного наукового світогляду; використовувати для обстоювання власної наукової позиції положення законодавчих і нормативно-правових актів та належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, експериментальних досліджень (опитувань, спостережень) і математичного та/або комп'ютерного моделювання, наявні літературні та/або статистичні дані.</p> <p>РН 3. Планувати і виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження у сфері освіти та дотичних міждисциплінарних напрямках з використанням сучасних інструментів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.</p> <p>РН 4. Розробляти та реалізовувати одноосібно і в команді наукові та/або інноваційні освітні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або педагогічну практику і розв'язувати значущі наукові й прикладні проблеми у сфері освіти з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, економічних та правових аспектів.</p> <p>РН 5. Застосовувати сучасні інструменти та технології пошуку, оброблення й аналізу інформації щодо проблем освіти та дотичних питань, інформаційні ресурси та програмні продукти з метою виконання завдань наукового дослідження, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи.</p> <p>РН 6. Інтегрувати передові концептуальні та методологічні підходи з науково-дидактичних, виховних та адаптивних основ освіти й дотичних до неї міждисциплінарних напрямів, ініціювати наукові та прикладні дослідження на рівні останніх світових досягнень.</p> <p>РН 7. Розробляти та викладати загальнопедагогічні, спеціальні навчальні дисципліни й дотичні до них дисципліни у закладах освіти з використанням інноваційних педагогічних технологій.</p> <p>РН 8. Реалізовувати адаптивне управління освітнім процесом та прогнозувати результати впливу власного дослідження на розвиток громади, регіону, країни.</p> <p>РН 9. Здійснювати безпечну управлінську діяльність у закладах освіти на адаптивних засадах та принципах самоактуалізації, саморегуляції й самоорганізації.</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове	Відповідно до Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності

забезпечення		затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. № 365).
Матеріально-технічне забезпечення		Відповідно до Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. № 365).
Інформаційне навчально-методичне забезпечення	та	Відповідно до Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. № 365).
9 – Академічна мобільність		
Національна кредитна мобільність		Згідно нормативних документів освітньої галузі. На основі двосторонніх договорів між Українською інженерно-педагогічною академією та закладами вищої освіти України.
Міжнародна кредитна мобільність		На основі двосторонніх договорів між Українською інженерно-педагогічною академією та закордонними закладами освіти країн-партнерів, та в рамках програми ЄС Еразмус+
Навчання іноземних здобувачів освіти	та	Згідно чинного законодавства України

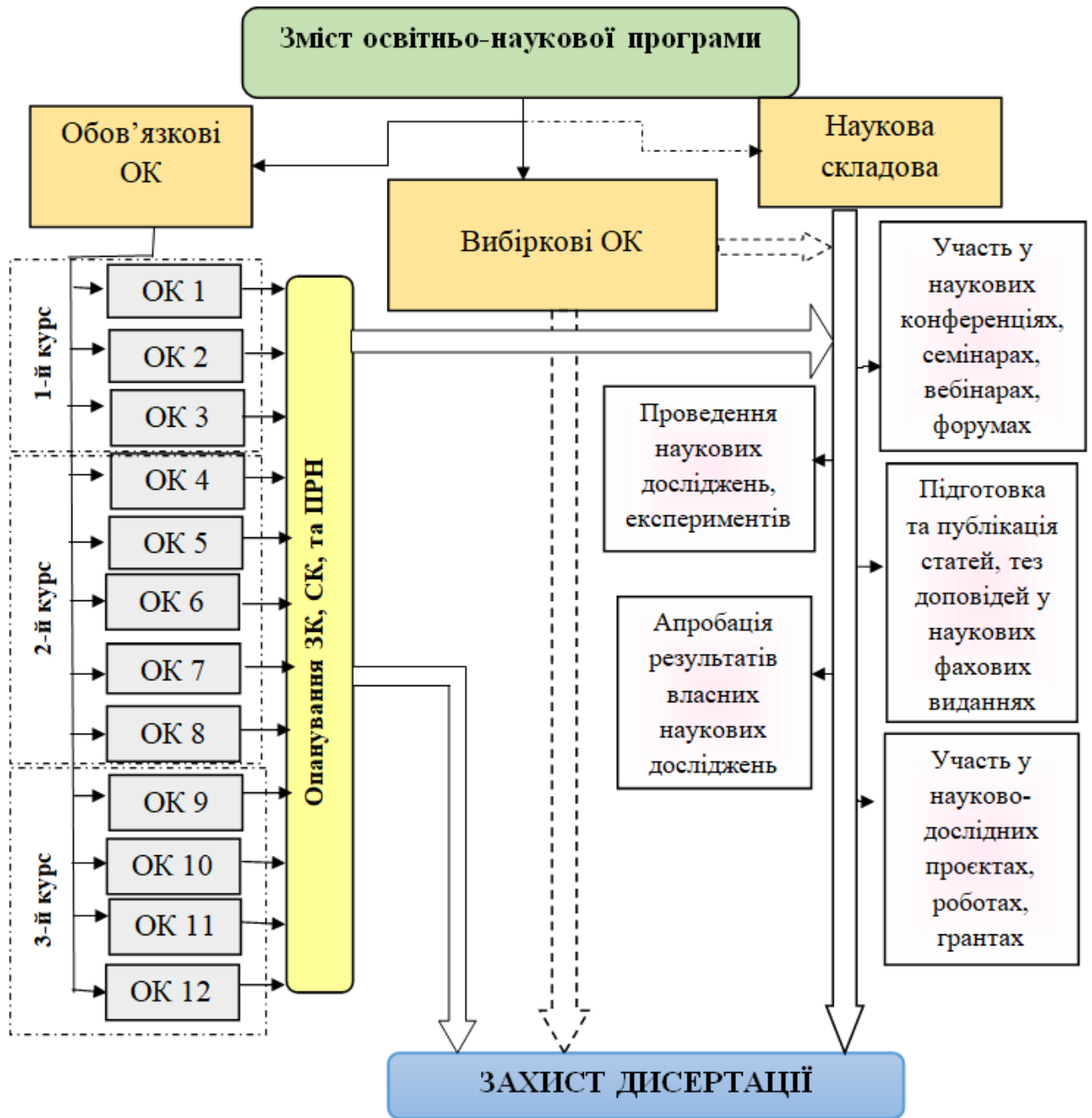
2. Перелік компонент освітньо-наукової програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент освітньої складової освітньо-наукової програми

Код	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, практика, дисертаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
Обов'язкові компоненти освітньо-наукової програми			
ОК 1	Філософія науки	4	екзамен
ОК 2	Іноземна мова в академічному середовищі	3	екзамен
ОК 3	Українське наукове мовлення	3	залік
ОК 4	Інформаційні технології в наукових дослідженнях	3	екзамен
ОК 5	Теорія і методологія наукових досліджень	3	екзамен
ОК 6	Інноваційні педагогічні технології в закладах вищої освіти	3	екзамен
ОК 7	Науково-виховні засади педагогічної діяльності	3	залік
ОК 8	Науково-дидактичні основи педагогічної діяльності	3	екзамен
ОК 9	Сучасні технології командної роботи та комунікації	3	залік
ОК 10	Етика науково-педагогічної діяльності	3	екзамен
ОК 11	Адаптивні технології в управлінні освітнім процесом	3	екзамен
ОК 12	Асистентська практика	3	залік
Загальний обсяг обов'язкових компонент		37	
Вибіркові компоненти освітньо-наукової програми			
ВБ 1.1	Теоретичні засади інтелектуальної власності та трансферу технологій	4	екзамен
ВБ 1.2	Інноваційна діяльність, управління науковими проектами та реєстрація прав інтелектуальної власності	4	екзамен
ВБ 1.3	Будь-яка інша дисципліна з каталогу вибіркових дисциплін УІПА*		
ВБ 2.1	Управління науковими проектами	4	екзамен
ВБ 2.2	Адаптивне управління соціально-педагогічними системами	4	екзамен
ВБ 2.3	Будь-яка інша дисципліна з каталогу вибіркових дисциплін УІПА*		
ВБ 3.1	Моніторинг якості освітнього процесу	5	екзамен
ВБ 3.2	Маркетинг освітніх послуг	5	екзамен
ВБ 3.3	Будь-яка інша дисципліна з каталогу вибіркових дисциплін УІПА*		
Загальний обсяг вибіркових компонент		13	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ СКЛАДОВОЇ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ		50	

* - Здобувачі вищої освіти мають право обирати дисципліни вільного вибору з каталогу вибіркових дисциплін Української інженерно-педагогічної академії

Структурно-логічна схема освітньо-наукової програми

2.2. Наукова складова освітньо-наукової програми

Наукова складова освітньо-наукової програми оформлюється у вигляді індивідуального плану наукової роботи, що є обов'язковим до виконання здобувачем ступеня доктор філософії ступеня і використовується для оцінювання успішності запланованої наукової роботи.

Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає проведення аспірантом власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників та оформлення його результатів у вигляді:

- оформлення дисертації;
- оприлюднення результатів наукового дослідження (підготовку та публікацію наукових статей, участь у наукових заходах);
- атестації (захист дисертації).

Наукове дослідження здобувача ступеня доктор філософії за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки виконується в межах теми дисертаційної роботи. Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання актуального наукового завдання в певній галузі знань або на межі кількох галузей, результати якого становлять оригінальний внесок у суму знань відповідної галузі (галузей) та оприлюднені у конкретних публікаціях.

Науково-дослідницька робота виконується під керівництвом наукового керівника, який має право корегувати хід дослідження. Науковий керівник разом із здобувачем несе відповідальність за виконання індивідуального плану наукової роботи та якість, наукову цінність, практичне значення дисертаційного дослідження для галузі знань 01 Освіта / Педагогіка.

3. Форми атестації здобувачів вищої освіти за освітньо-науковою програмою

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здобувачів освітнього рівня доктора філософії здійснюється у формі публічного захисту дисертації
Вимоги до дисертації на здобуття ступеня доктора філософії	Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання конкретної наукової задачі в сфері освіти або на її межі з іншими спеціальностями, результати якого становлять оригінальний внесок у розвиток теорії та практики освіти й оприлюднені у наукових публікаціях в рецензованих наукових виданнях. Дисертація не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації. Дисертація та анотація до неї мають бути розміщені на сайті УПА

